

Kap.7. Luthers lille katekismus

Tilbage til Wittenberg

10 måneder tilbringer Martin Luther på borgen Wartburg. Men så holder han heller ikke sin indespærring ud længere. Luther kan fornemme, at situationen hjemme i Wittenberg er ved at køre af sporet. Mange af hans tilhængere er helt berusede af den nye frihed. De mener, at alt det gamle skal rives ned og udslettes. Kirkerne bliver tømt for kunstgenstande. Det hele bliver slæbt ud og brændt af. Alting er i opløsning, og gudstjenesterne er præget af rod og kaos.

Med fare for sit liv forlader Luther sit skjul på borgen Wartburg. Efter fem dages rejse kommer han til Wittenberg. Med sin myndige optræden får han hurtigt sat en stopper for de mest voldelige optøjer og genskabt ro og orden i byen. Det er Luthers overbevisning, at al brug af vold skal være bandlyst. De nye reformer i kirken skal indføres ved ordets kraft alene.

I den følgende tid rejser Luther rundt i egnen omkring Wittenberg. Til sin forfærdelse opdager han, hvor lidt mange mennesker ved om kristendommen. Selv hos præsterne står det skidt til. Mange af dem kan hverken fadervor, trosbekendelsen eller de ti bud.

En pixibog om troen

Luther bestemmer sig for at skrive en lille, letlæst bog, der kan fortælle de mest grundlæggende ting om kristendommen. Ét for ét forklarer han de ti bud, så folk kan forstå, hvordan de skal leve sammen. Han udlægger trosbekendelsens ord om Faderen, Sønnen og Helligånden. Han gennemgår Fadervor, så både børn og voksne lærer at bede til Gud. Han forklarer, hvad det er for en gave Gud giver os igennem dåben og nadveren. Luther skynder sig til bogtrykkeren med manuskriptet, som bliver udgivet under titlen *Luthers lille katekismus*.

Luther skriver også nye salmer, så folk kan synge kristentroen ind i hjerterne. *Nu fryde sig hver kristen mand og springe højt af glæde. Vor Gud han er så fast en borg. Behold os, Herre, ved dit ord.* I kirkerne er det er slut med latinen. Nu kan alle både lytte til præsten og synge på deres eget sprog.

Livet i kald og stand

Efterhånden står mange klostre tomme. De fleste munke og nonner gifter sig. Også Luther selv bliver lykkeligt gift med en tidligere nonne ved navn Katharina von Bora. Kun nogle få gamle munke og nonner, som ikke ønsker at flytte ud af klostrene, får lov til at blive boende. De andre får arbejde som håndværkere eller bønder. Det er vigtigt for Luther at understrege,

at alle slags arbejde har værdi for Gud. En bonde skal arbejde flittigt på sin jord. En tømrer skal bygge solide huse. En handelsmand skal sælge gode varer til en ærlig pris. En herremand skal behandle sine underordnede retfærdigt. Alle skal de se på deres arbejde som en opgave, Gud har betroet dem.

Verden er forandret

Når Luther ser tilbage over de sidste 20 år af sit liv, må han erkende, at meget er forandret. Det er som om, Gud er flyttet ud af kirkerne og klostrene. Nu bor han hos almindelige mennesker. Han taler deres sprog og er en del af deres daglige liv. Det er ikke paven og præsterne og kirken, der er hellig. Hverdagen er blevet en gudstjeneste.